

نام و نام خانوادگی:		سئوالات امتحان درس: فارسی ۳		پایه: دوازدهم - کلاس:		رشته: علوم و معارف اسلامی		نام دبیر: خانم موسوی	
تاریخ تصحیح: ۱۴۰۲/ /		نمره: با عدد ()		نمره با حروف: ()		امضای دبیر:		تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۹	
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		باسمه تعالی		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴		دبیرستان علوم و معارف اسلامی هدی		آزمون پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	
تعداد صفحات: ۴ صفحه		تعداد سئوالات: ۳۱ سؤال							
ردیف	شرح سوالات	بارم							
۱	<p>قلمرو زبانی (۷ نمره): معنی واژه (۱ نمره)، املای واژه (۲ نمره)، دستور (۴ نمره)</p> <p>معنای واژه «همت» را در ابیات زیر بنویسید.</p> <p>الف) هر که را یک ذره همت داد دست / کرد او خورشید را ز آن ذره پست</p> <p>ب) بهر آسایش سخن کوتاه کن / در عوضان همتی همراه کن</p>	۰/۵							
۲	<p>مترادف «مال کسی را به عنوان وثیقه گرفتن و نزد خود نگه داشتن» در کدام گزینه آمده است؟</p> <p>الف) دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگوی / من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم</p> <p>ب) گفت مست: ای محتسب بگذار و رو / از برهنه کی توان بردن گرو</p> <p>پ) گفت: نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم / گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست</p> <p>ت) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست / در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست</p>	۰/۲۵							
۳	<p>معنی واژه مشخص شده را بنویسید: «هنگام چریخ آفتاب کنار قنات حسنی اتراق کردیم»</p>	۰/۲۵							
۴	<p>در عبارات زیر واژگانی که املای نادرست دارند، مشخص کنید و درست آنها را بنویسید.</p> <p>هوا داغ بود. شب ها از گرما خوابم نمی برد. بساط تهویه به تهران نرسیده بود. حیات و بهار خواب نداشتیم. پس از عزیمت رضاشاه، همه تبعیدی ها به ایل و اشیره بازگشتند و زندگی شیرین را از سر گرفتند. باز ذین و برگ بر گرده کحرها و کوندها نهادند و سرگرم تاخت و تاز شدند.</p>	۱							
۵	<p>در ابیات زیر، غلط املایی بیابید: ۱- که هم آوای لفظی دارد. ۲- هم آوای آن را با ذکر معنی بنویسید.</p> <p>الف) تن ز جان و جان ز تن مسطور نیست / لیک کس را دید جان، دستور نیست</p> <p>ب) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اصرار من</p>	۰/۵							
۶	<p>در بین کلمات زیر، کدام واژه اهمیت املایی دارد؟</p> <p>الف) کلوخ ب) ماجرا پ) طعنه ت) خیال بافی</p>	۰/۲۵							
۷	<p>حذف و نوع حذف را در بیت زیر بیابید و بنویسید.</p> <p>گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی</p>	۰/۵							
۸	<p>نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید.</p> <p>بنده همان به که ز تقصیر خویش / عذر به درگاه خدای آورد</p>	۰/۲۵							
۹	<p>در بیت «گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق / ساکن شود، بدیدم و مشتاق تر شدم» یک وابسته وابسته از نوع «مضاف الیه مضاف الیه» بیابید.</p>	۰/۲۵							

۱۰	در متن: «ای عزیز! پروانه، قوت از عشق آتش خورد، بی آتش قرار ندارد تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان، آتش بیند؛ زیرا که عشق، همه خود آتش است.» (الف) یک نقش تبعی بیابید و نوع آن را بنویسید. (۰/۵) (ب) اجزای جمله مشخص شده را نامگذاری کنید. (۰/۵)
۱۱	جمله وابسته کدام یک از جملات مرکب زیر بر طبق الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است؟ (الف) در عالم پیر، هر کجا برنایی است عاشق بادا که خوش سودایی است (ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند
۱۲	در عبارت: «برای کسانی که در کنار گواراترین چشمه ها چادر می افراشتند، چشمه های زلال در انتظارشان بود» یک وابسته وابسته بیابید و نوع آن را بنویسید.
۱۳	در بین گزینه های زیر با رسم نمودار پیکانی «وابسته وابسته» را مشخص کنید. (الف) این معلم شریف (ب) معلم کلاس سوم (پ) یک طبق پر از خاک (ت) چهل و هشت هزار نفر
۱۴	<u>مصراع اول</u> این بیت «می تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را / در رگ جان هر که را چون زلف پیچ و تاب است»: (الف) از شیوه بلاغی به عادی تبدیل کنید. (ب) نوع «را» در مصرع اول چیست؟ (پ) یک وابسته وابسته در مصرع اول بیابید.
۱۵	<u>قلمرو ادبی (۵ نمره): آرایه ادبی (۳ نمره)، تاریخ ادبیات (۱ نمره)، حفظ شعر (۱ نمره)</u> ۱ ایات را کامل کنید. (الف) فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران (ب) از پای تا سرت همه نور خدا شود
۱۶	پدیدآوردگان این آثار چه کسانی هستند؟ (الف) بخارای من، ایل من: (ب) مثل درخت در شب باران:
۱۷	نام پدیدآورنده چند اثر، نادرست است؟ - روایت سنگرسازان: عیسی سلمانی لطف آبادی فی حقیقه العشق: عین القضاة همدانی - از پاریز تا پاریس: باستانی - قصه شیرین فرهاد: نظامی گنجوی - فیه ما فیه: مولوی
۱۸	در بیت زیر، آرایه های خواسته شده را مشخص کنید. «زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر / بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست» تشبیه: کنایه: تشخیص:

 <p>تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۹ مدت امتحان: ۷۵ دقیقه</p>	<p>باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان علوم و معارف اسلامی هدی آزمون پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ تعداد صفحه: ۴ صفحه تعداد سؤال: ۳۱ سؤال</p>	<p>نام و نام خانوادگی: سئوالات امتحان درس: فارسی ۳ پایه: دوازدهم - کلاس: رشته: علوم و معارف اسلامی نام دبیر: خانم موسوی</p>
۱	<p>آرایه های «تلمیح، مجاز، اسلوب معادله، حُسن تعلیل، تضمین» در کدام گزینه دیده می شود؟ (یک مورد اضافه است)</p> <p>الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق</p> <p>ب) نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی.</p> <p>پ) گفتمی «به روزگاران مهری نشسته» گفتم: «بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران»</p> <p>ت) شانه می آید به کار زلف در آشفستگی آشنایان را در ایام پریشانی بپرس</p>	۱۹
۰/۲۵	<p>یک شبکه معنایی در عبارت «ریشه های ما به آب / شاخه های ما به آفتاب می رسد / ما دوباره سبز می شویم» بیابید.</p>	۲۰
۰/۵	<p>«کنایه و استعاره» دو عبارت زیر را بیابید و بنویسید.</p> <p>«رفیقی که به طرف چمن است» «از چشمانش شرارت می بارد»</p>	۲۱
۰/۲۵	<p>کدام بیت جناس تام دارد؟</p> <p>الف) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش</p> <p>ب) روزها گر رفت، گو، رو، باک نیست تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست</p>	۲۲
۰/۲۵	<p>ترکیب مشخص شده چه آرایه ای دارد؟ «از شامه قوی شما بوی حمله غریب نیست»</p>	۲۳
۰/۵	<p><u>قلمرو فکری (۸ نمره): درک مطلب (۴ نمره)، معنی و مفهوم نثر (۲ نمره)، معنی و مفهوم نظم (۲ نمره)</u></p> <p>با توجه به عبارت «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایتثار عشق کند» نویسنده چه ویژگی برای عاشق قائل است؟</p>	۲۴
۰/۵	<p>در بیت «هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزیست روزش دیر شد» منظور شاعر از «دیر شدن روز» چیست؟</p>	۲۵
۰/۲۵	<p>در بیت «با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند» منظور از «شیر سپهر و اختر سعد» چیست؟</p> <p>الف) خورشید - کیوان ☐ ب) مشتری - ناهید ☐ پ) خورشید - مشتری ☐ ت) مشتری - کیوان ☐</p>	۲۶
۰/۲۵	<p>در بیت «در مکتب حقایق پیش ادیب عشق / هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی» منظور از «پدر شدن» چیست؟</p>	۲۷

۱/۵	<p>معادل هر یک از مفاهیم زیر در کدام یک از ابیات آمده است؟</p> <p>الف) ظاهر انسان بیانگر احوال درونی او است. ☐</p> <p>ب) ضرورت بهره گیری از راهنما و مرشد در طریق عرفانی. ☐</p> <p>پ) برای رسیدن به عشق باید سوز و گداز آن را تحمل کرد. ☐</p> <p>ت) سخن عشق جاودانه و ماندگار است. ☐</p> <p>ث) گر هزاران دام باشد هر قدم / چون تو با مایی نباشد هیچ غم ☐</p> <p>ج) اشتیاق پایان ناپذیر عاشق به عشق. ☐</p> <p>۱- هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است، روزش دیر شد</p> <p>۲- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند</p> <p>۳- سر من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست</p> <p>۴- چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان</p> <p>۵- وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقی است آواز باد و باران</p> <p>۶- صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست</p>	۲۸
۰/۵	<p>این عبارات به کدام آیات سوره «حمد» اشاره می کند؟</p> <p>الف) نروم جز به همان ره که توأم راهنمایی</p> <p>ب) همه درگاه تو جویم، همه از فضل تو پویم</p>	۲۹
۲	<p>معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) منت خدای را عزوجلّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. (انمره)</p> <p>ب) اِعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَ قَلِيلًا مِّنْ عِبَادِي الشُّكُورِ. (انمره)</p>	۳۰
۲	<p>معنی ابیات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری (انمره)</p> <p>ب) شَفِيعٌ مَطَاعٌ نَبِيٌّ كَرِيمٌ (انمره)</p>	۳۱
«موفق باشید»		